

UCHWAŁA NR 289/50/2025

ZARZĄDU POWIATU W AUGUSTOWIE

z dnia 30 kwietnia 2025 r.

w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących projektu „Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2025-2030”.

Na podstawie art. 3d ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (T.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 107 z późn. zm.) oraz § 1 pkt 2, § 3 ust. 1 oraz § 4 ust. 2 załącznika do uchwały Nr 69/XIII/12 Rady Powiatu w Augustowie z dnia 14 lutego 2012 roku w sprawie przyjęcia „Zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Powiatu Augustowskiego oraz z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego” (Dz.Urz. Woj. Podl. z 2012 r., poz. 708), Zarząd Powiatu w Augustowie uchwala, co następuje:

§ 1. Zarząd Powiatu postanawia przeprowadzić konsultacje społeczne projektu „Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2025-2030”, który stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. 1. Konsultacje zostaną przeprowadzone na obszarze Powiatu Augustowskiego w terminie od dnia 30 kwietnia 2025 r. do dnia 16 maja 2025 r.

- 2.** Uwagi do projektu Programu należy zgłaszać wyłącznie w formie pisemnej za pomocą formularza stanowiącego załącznik nr 2 do uchwały.
- 3.** Formularz zgłaszania uwag będzie dostępny w Biurze Obsługi Klienta Starostwa Powiatowego w Augustowie oraz na stronie internetowej Powiatu Augustowskiego (www.augustowski.home.pl) i Biuletynie Informacji Publicznej Samorządu Powiatu Augustowskiego.
- 4.** Mieszkańcy powiatu, organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego mają możliwość zgłaszania swoich uwag pocztą lub osobiście w Biurze Obsługi Klienta Starostwa Powiatowego w Augustowie, ul. 3 Maja 29, pok. 1 oraz pocztą elektroniczną na adres: powiat.augustowski@home.pl.

§ 3. 1. Do przeprowadzenia konsultacji powołuje się zespół w składzie:

- 1) Tomasz Choroszewski – przewodniczący zespołu,
 - 2) Agnieszka Przełomska – członek zespołu,
 - 3) Martyna Chodacz – członek zespołu.
- 2.** Zadaniem zespołu jest przeprowadzenie konsultacji, zgodnie z przyjętymi zasadami, oraz sporządzenie raportu zawierającego cel konsultacji, podmioty zaangażowane w konsultacje, przebieg i wykorzystane formy konsultacji oraz zgłoszone uwagi i opinie.

3. W terminie 30 dni od daty zakończenia konsultacji przewodniczący zespołu przedstawi raport na posiedzeniu Zarządu Powiatu.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Staroście Augustowskiemu.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Zarządu

Piotr Rusiecki /podpis odręczny/

Członkowie Zarządu:

1. Wojciech Jerzy Szczudło /podpis odręczny/
2. Alicja Dobrowolska /podpis odręczny/
3. Waldemar Jedliński /podpis odręczny/
4. Maciej Zdancewicz /podpis odręczny/

Załącznik nr 1
do uchwały Nr 289/50/2025
Zarządu Powiatu w Augustowie
z dnia 30 kwietnia 2025 r.

POWIATOWY PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO NA LATA 2025 – 2030

Augustów, 2025 r.

Spis treści

I.	Wstęp	4
II.	Populacja mieszkańców Powiatu Augustowskiego.....	6
III.	Diagnoza występowania zaburzeń psychicznych	8
IV.	Placówki udzielające pomocy i wsparcia w zakresie opieki psychiatrycznej na terenie Powiatu Augustowskiego	22
1.	Podmioty lecznicze.....	22
1)	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Lekarsko-Pielęgniarska „Eskulap” w Augustowie	22
2)	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Poradnia Zdrowia Psychicznego - Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia” w Augustowie.....	22
3)	Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w Augustowie - I poziom referencyjny.	23
2.	Ośrodki pomocy społecznej.	23
3.	Placówki edukacyjne.....	24
1)	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Augustowie.....	24
2)	Zespół Szkół Specjalnych w Augustowie	24
4.	Instytucje udzielające pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi	25
1)	Środowiskowy Dom Samopomocy – „Zielony parasol” w Augustowie	25
2)	Środowiskowy Dom Samopomocy w Kuriance	26
3)	Warsztat Terapii Zajęciowej w Augustowie	26
4)	Centrum Integracji Społecznej w Augustowie	28
5.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Augustowie.....	29
V.	Cele i zadania programu	30
1.	Cel główny: zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi, w tym osobom uzależnionym oraz doświadczającym kryzysu psychicznego, wszechstronnej i kompleksowej opieki w tym wsparcia adekwatnego do ich potrzeb	32
1)	Cel szczegółowy: Upowszechnienie zintegrowanego i kompleksowego modelu ochrony zdrowia psychicznego w oparciu o model opieki środowiskowej.....	32
2)	Cel szczegółowy: Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i wsparcia społecznego	34
3)	Cel szczegółowy: Aktywizacja zawodowa i społeczna osób z zaburzeniami psychicznymi	36
4)	Cel szczegółowy: Skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy	37

2.	Cel główny: zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi, w tym osobom uzależnionym oraz doświadczającym kryzysu psychicznego, wszechstronnej i kompleksowej opieki, w tym wsparcia adekwatnego do ich potrzeb	39
1)	Cel szczegółowy: Udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dzieciom, uczniom, rodzicom i nauczycielom.....	39
VI.	Źródła finansowania programu	41
VII.	Monitoring oraz ewaluacja programu	41
VII.	Podsumowanie.....	43

I. Wstęp

Zdrowie psychiczne jest fundamentalnym dobrem osobistym człowieka, a ochrona praw osób z zaburzeniami psychicznymi należy do obowiązków państwa.

Obszar zdrowia psychicznego jest ważnym elementem zarówno definicji, jak i modeli zdrowia. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) definiuje zdrowie psychiczne jako dobrostan, w którym jednostka realizuje swoje możliwości, potrafi poradzić sobie z różnorodnymi sytuacjami życiowymi, jest w stanie uczestniczyć w życiu społecznym oraz produktywnie pracować. Zdrowie psychiczne jest fundamentem dobrego samopoczucia i efektywnego funkcjonowania osoby w społeczeństwie¹.

Dzisiaj często mówimy, że zdrowie jest najważniejsze. Wykonujemy niezbędne badania, dbamy nie tylko o zdrowe odżywianie, ale również o kondycję fizyczną. Reagujemy na sygnały, które przesyła nasz organizm, udając się do lekarza. Czy zwracamy taką samą uwagę na nasze zdrowie psychiczne? Czy poświęcamy mu wystarczającą uwagę?

Odczuwamy lęk i niepewność, gdy mówimy o psychice, zaburzeniach psychicznych i chorobach psychicznych. Bywa też tak, że choroba psychiczna i zaburzenia psychiczne postrzegane są jako coś wstydlivego. W sytuacji, gdy po raz pierwszy dotyka to osobiście nas lub członka naszej rodziny, czujemy się tak, jakbyśmy wkraczali w nowy, nieznany świat. Często wtedy towarzyszy nam lęk i niepewność. Ucząc się nowej rzeczywistości, spotykamy się w wielu sytuacjach z brakiem zrozumienia, stereotypami lub uprzedzeniami.

Świat, który aktualnie nas otacza, w bardzo dużym stopniu wpływa na naszą kondycję psychiczną. W związku z tym ważnym aspektem naszego życia jest zdrowie psychiczne. Zapewnia ono harmonię w sferze naszej osobowości, zdolności do pracy, dobrego samopoczucia oraz funkcjonowania w społeczeństwie. Wpływa na poczucie samoakceptacji oraz radzenia sobie z emocjami. Wiedza na temat zaburzeń i chorób psychicznych, właściwa dieta oraz nauka radzenia sobie ze stresem, którego w dzisiejszych czasach nie sposób nam uniknąć, wpływa na poprawę zdrowia psychicznego.

Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2025-2030 jest odpowiedzią na potrzeby mieszkańców Powiatu Augustowskiego oraz Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030. Jest również elementem wspierającym działania zmierzające do poprawy i ochrony zdrowia mieszkańców Powiatu.

Program został opracowany na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 października 2023 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023 -

¹ Gromulska L., Zdrowie psychiczne w świetle dokumentów światowej organizacji zdrowia, Przegląd Epidemiologiczny 2010; 64: 127.

2030 (Dz.U. z 2023 r. poz. 2480) oraz ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (T.j. Dz. U. z 2024 poz. 917).

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ww. ustawy ochrona zdrowia psychicznego obejmuje realizację zadań dotyczących w szczególności:

- 1) promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym,
- 2) zapewniania osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym,
- 3) kształtowania wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji.

Zgodnie z art. 2 ust. 5 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego realizacja ww. działań polega w szczególności na promowaniu zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym, zapewnieniu osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej, zintegrowanej i dostępnej opieki zdrowotnej, w tym w ramach centrów zdrowia psychicznego, oraz innych form pomocy niezbędnych do życia w środowisku społecznym, rodzinnym i zawodowym.

Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego określa najważniejsze elementy polityki zdrowotnej Powiatu Augustowskiego oraz wskazuje kierunki działań, których celem jest ochrona i poprawa stanu zdrowia psychicznego mieszkańców Powiatu. Program wskazuje szereg działań edukacyjno-promocyjnych kierowanych do wszystkich mieszkańców celem:

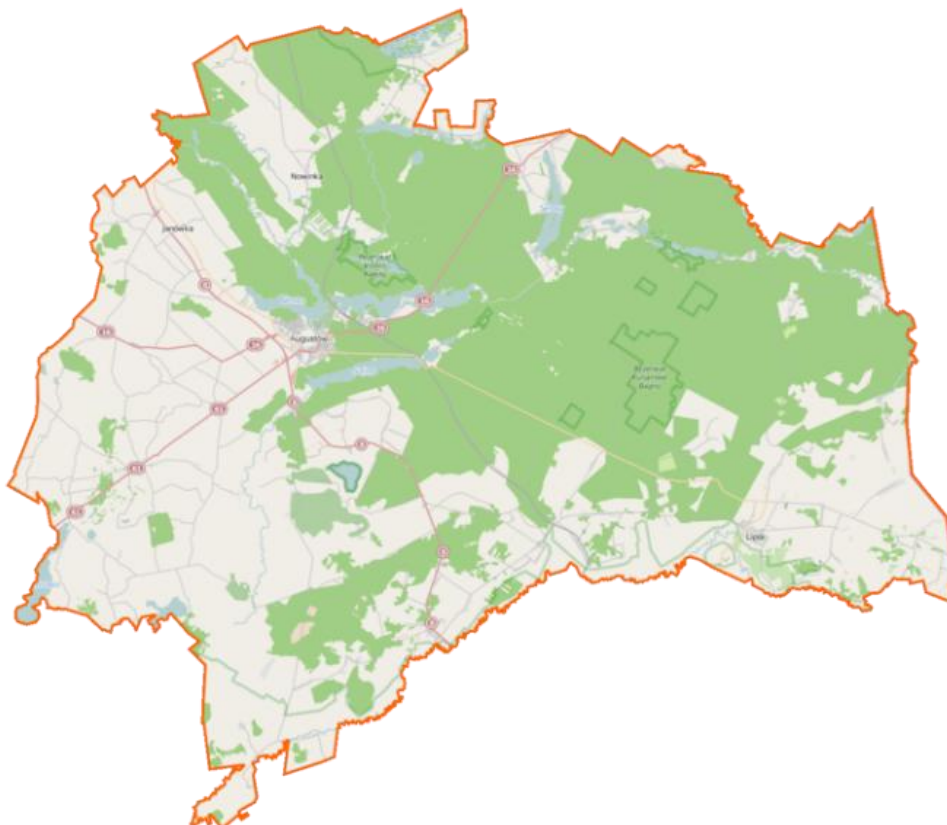
- upowszechniania wiedzy na temat zdrowia psychicznego,
- rozwijania umiejętności radzenia sobie w stanach zagrażających zdrowiu psychicznemu,
- zapobiegania stygmatyzacji osób i rodzin osób z zaburzeniami psychicznymi.

Działania objęte programem mają na celu zdiagnozowanie i rozeznanie się w problemie, którym są coraz częściej pojawiające się choroby i zaburzenia psychiczne, dbanie o prawa osób dotkniętych chorobami psychicznymi, zwiększanie świadomości i tolerancji społeczeństwa wobec problemu i osób borykających się z zaburzeniami psychicznymi i chorych psychicznie.

Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego zwraca uwagę na najważniejsze czynniki polityki zdrowotnej Powiatu Augustowskiego oraz wskazuje, w jaki sposób należy dążyć do poprawy jakości życia i zdrowia osób dotkniętych chorobą psychiczną lub zaburzeniami psychicznymi.

II. Populacja mieszkańców Powiatu Augustowskiego

Powiat Augustowski położony jest w północno-wschodniej części Polski, w województwie podlaskim. Od północy graniczy z powiatem suwalskim oraz sejneńskim. Od wschodu przebiega granica państwowa z Białorusią. Od południa zaś sąsiaduje z powiatami: sokólskim, monieckim i grajewskim oraz od zachodu z powiatem ęłckim, położonym w województwie warmińsko – mazurskim.

W pierwszym półroczu 2024 r.² Powiat Augustowski zamieszkiwało 54 245 osób, z tego:

- miasto Augustów: 28.917,
- gmina Augustów: 6.394,
- gmina miejsko – wiejska Lipsk: 4.332,
- gmina Bargłów Kościelny: 4.972,
- gmina Nowinka: 2.882,
- gmina Sztabin: 4.467,
- gmina Płaska: 2.281.

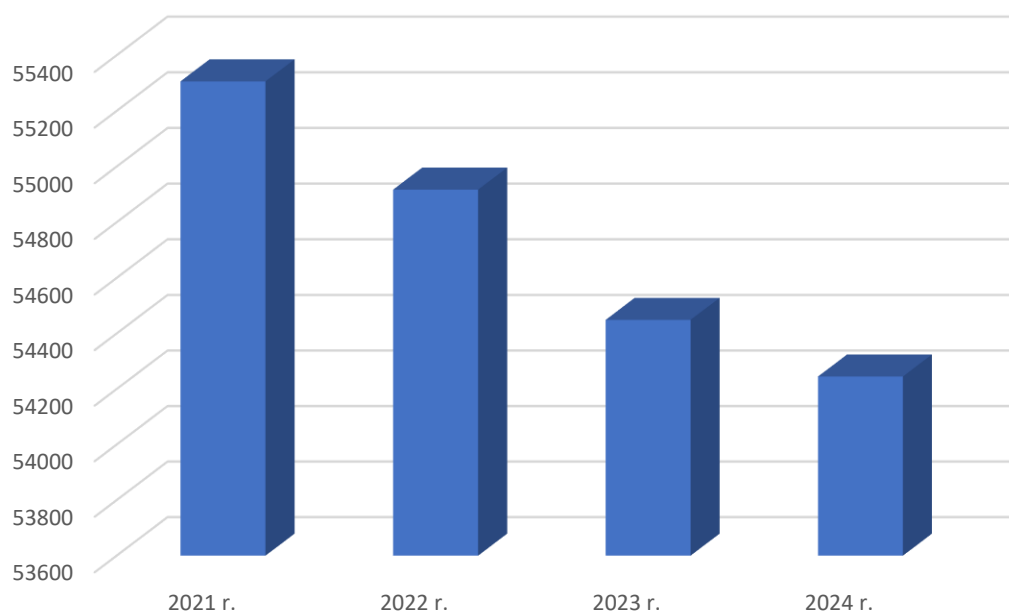
² Dane pochodzą z Banku Danych Lokalnych GUS.

Sytuacja demograficzna w latach 2021-2024.

Nazwa	Liczba mieszkańców			
	2021 r. <i>(wg. stanu na dn. 31.12.2021 r.)</i>	2022 r. <i>(wg. stanu na dn. 31.12.2022 r.)</i>	2023 r. <i>(wg. stanu na dn. 31.12.2023 r.)</i>	2024 r. <i>(pierwsze półrocze 2024r.)</i>
Powiat Augustowski	55306	54917	54449	54245
Miasto Augustów	29341	29173	28995	28917
Gmina Augustów	6444	6431	6410	6394
Gmina Bargłów Kościelny	5081	5043	4998	4972
Gmina Lipsk	4548	4470	4373	4332
Gmina Nowinka	2882	2899	2878	2882
Gmina Płaska	2370	2335	2281	2281
Gmina Sztabin	4640	4566	4514	4467

*Źródło: Bank Danych Lokalnych – portal GUS.

Liczba mieszkańców powiatu w latach 2021-2023

III. Diagnoza występowania zaburzeń psychicznych

1) Działalność Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Poradni Zdrowia Psychicznego – Poradni Terapii Uzależnień i Współuzależnienia” w Augustowie w 2024 r.

Liczba osób leczonych (uzależnieni):

Lp.	Kategoria	Ogółem	w tym	
			kobiety	mężczyźni
1.	uzależnieni zarejestrowani (tzn. mający założoną historię choroby) ogółem (F10.2)	429	19	410
2.	uzależnieni, którzy zgłosili się pierwszorazowo (pierwszy raz w życiu w tej placówce)	183	15	168
3.	uzależnieni, którzy weszli do podstawowego programu leczenia	85	13	72
4.	uzależnieni po ukończonym programie podstawowym	65	10	55
5.	uzależnieni, którzy weszli do ponadpodstawowego programu leczenia	49	8	41
6.	uzależnieni po ukończonym programie ponadpodstawowym	47	8	39

*Źródło: dane Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Poradnia Zdrowia Psychicznego - Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia” w Augustowie

Liczba osób leczonych (osoby współuzależnione):

Lp.	Kategoria	Ogółem	w tym	
			kobiety	mężczyźni
1.	współuzależnieni zarejestrowani (tzn. mający założoną historię choroby) ogółem	137	131	6
2.	współuzależnieni, którzy zgłosili się pierwszorazowo (pierwszy raz w życiu w tej placówce)	63	60	3
3.	współuzależnieni, którzy weszli do programu leczenia	58	56	2
4.	współuzależnieni po ukończonym programie leczenia	33	32	1

*Źródło: dane Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Poradnia Zdrowia Psychicznego - Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia” w Augustowie

Liczba osób leczonych (osoby uzależnione od alkoholu):

Lp.	Kategoria	Ogółem	w tym	
			kobiety	mężczyźni
1.	osoby pijące alkohol szkodliwie (F10.1)	39	7	32
2.	dzieci i młodzież z rodzin alkoholowych	32	28	4
3.	pacjenci do 18 roku życia (F10.1, F10.2)	129	83	46
4.	osoby z syndromem DDA	85	33	52

*Źródło: dane Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Poradnia Zdrowia Psychicznego - Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia” w Augustowie

Liczba osób leczonych (przemoc, uzależnienie od nikotyny, inne zaburzenia):

Lp.	Kategoria	Ogółem	w tym	
			kobiety	mężczyźni
1.	osoby doznające przemocy	27	23	4
2.	osoby stosujące przemoc	95	17	78
3.	uzależnieni od nikotyny	0	0	0
4.	osoby z zaburzeniami nawyków i popędów, w tym hazardu (F63.0 + F63.8)	12	2	10

*Źródło: dane Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Poradnia Zdrowia Psychicznego - Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia” w Augustowie

Populacja osób uzależnionych (F10.2- Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem alkoholu)

Lp.	Wiek	Ogółem	w tym	
			kobiety	mężczyźni
1.	do lat 18	89	13	76
2.	w wieku 19-29 lat	97	24	73
3.	w wieku 30-64 lat	178	19	159
4.	65 lat i więcej	77	13	64

*Źródło: dane Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Poradnia Zdrowia Psychicznego - Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia” w Augustowie

Lp.	Kategoria	Ogółem	w tym	
			kobiety	mężczyźni
1.	osoby nieubezpieczone	12	2	10
2.	uzależnieni od wielu substancji (w tym od alkoholu) F19	18	1	17
3.	kobiety w ciąży	2	2	
4.	osoby skierowane do placówki przez sąd (na podstawie informacji z sądu)	67	7	60
5.	osoby skierowane do placówki przez sąd (na podstawie informacji z sądu), którym założono historię choroby	57	7	50
6.	osoby skierowane do placówki przez sąd (na podstawie informacji z sądu), którzy podjęli leczenie	43	6	37
7.	osoby skierowane do placówki (na podstawie informacji z sądu), którzy ukończyli program podstawowy	17	3	14

*Źródło: dane Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Poradnia Zdrowia Psychicznego - Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia” w Augustowie

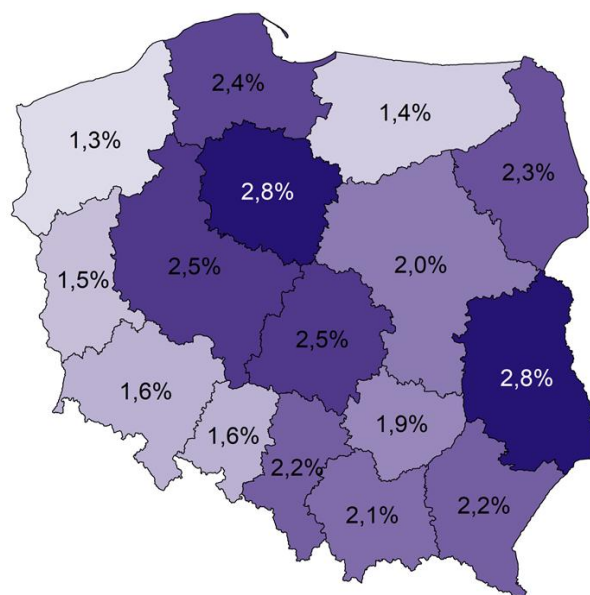
2) Depresja

Zgodnie z szacunkami Institute for Health Metrics and Evaluation zaburzenia depresyjne były drugimi (po zaburzeniach lękowych) najczęściej występującymi zaburzeniami psychicznymi. Depresja stanowi coraz większy problem zdrowotny i społeczny. Szacuje się, że w Polsce na depresję choruje ok. 1,2 mln osób³.

Narodowy Fundusz Zdrowia w styczniu 2023 r. opublikował aktualizację raportu dotyczącego depresji. Dane NFZ wskazują, że świadczenia z rozpoznaniem głównym lub współistniejącym depresji miało udzielone w 2023 r. 809 tys.⁴ osób.

Wykres: *Odsetek osób, którym udzielono świadczenia z rozpoznaniem depresji (F31.3–F31.6, F32, F33, F34.1, F34.8, F34.9, F38, F39 wg ICD-10, głównym lub współistniejącym) wg województwa zamieszkania wśród ludności województwa (2023)⁵.*

Województwo	Odsetek ludności
Dolnośląskie	1,6%
Kujawsko-pomorskie	2,8%
Lubelskie	2,8%
Lubuskie	1,5%
Łódzkie	2,5%
Małopolskie	2,1%
Mazowieckie	2,0%
Opolskie	1,6%
Podkarpackie	2,2%
Podlaskie	2,3%
Pomorskie	2,4%
Śląskie	2,2%
Świętokrzyskie	1,9%
Warmińsko-mazurskie	1,4%
Wielkopolskie	2,5%
Zachodniopomorskie	1,3%

Źródło: dane Narodowego Funduszu Zdrowia: raport - NFZ o zdrowiu. Depresja – ezdrowie.gov.pl

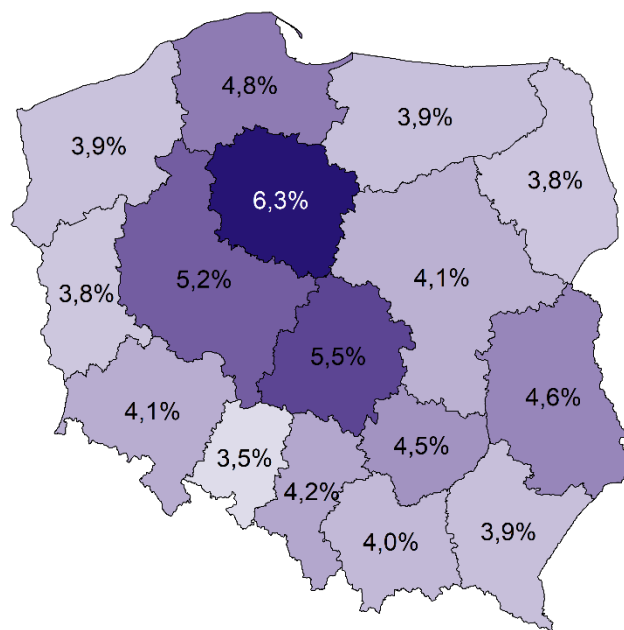
³ NFZ o zdrowiu. Depresja - <https://ezdrowie.gov.pl/portal/home/badania-i-dane/zdrowe-dane/raporty/nfz-o-zdrowiu-depresja>.

⁴ Dane Narodowego Funduszu Zdrowia: raport - NFZ o zdrowiu. Depresja. Dane za lata 2013-2023 – ezdrowie.gov.pl.

⁵ Dane Narodowego Funduszu Zdrowia: raport - NFZ o zdrowiu. Depresja. Dane za lata 2013-2023 – ezdrowie.gov.pl – **wykres 2.2.**

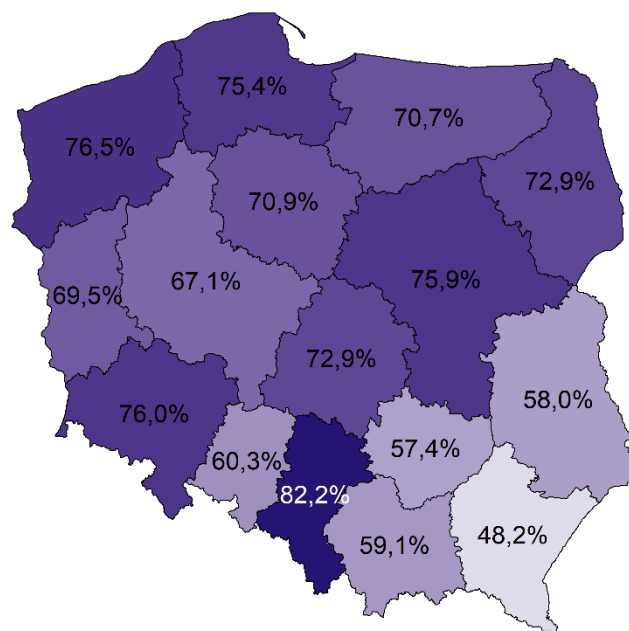
Wykres: Odsetek osób, które w 2023 roku zrealizowały co najmniej jedną receptę na refundowany lek przeciwdepresyjny w stosunku do ludności województwa⁶.

Województwo	Odsetek ludności
Dolnośląskie	4,1%
Kujawsko-pomorskie	6,3%
Lubelskie	4,6%
Lubuskie	3,8%
Łódzkie	5,5%
Małopolskie	4,0%
Mazowieckie	4,1%
Opolskie	3,6%
Podkarpackie	3,9%
Podlaskie	3,8%
Pomorskie	4,8%
Śląskie	4,2%
Świętokrzyskie	4,5%
Warmińsko-mazurskie	3,9%
Wielkopolskie	5,2%
Zachodniopomorskie	3,9%

Wykres: Odsetek pacjentów zamieszkałych w miastach i gminach miejskich wśród pacjentów, którzy w 2023 r. zrealizowali co najmniej jedną receptę na refundowany lek przeciwdepresyjny⁷.

Województwo	Odsetek
Dolnośląskie	76,0%
Kujawsko-pomorskie	70,9%
Lubelskie	58,0%
Lubuskie	69,5%
Łódzkie	72,9%
Małopolskie	59,1%
Mazowieckie	75,9%
Opolskie	60,3%
Podkarpackie	48,2%
Podlaskie	72,9%
Pomorskie	75,4%
Śląskie	82,2%
Świętokrzyskie	57,4%
Warmińsko-mazurskie	70,7%
Wielkopolskie	67,1%
Zachodniopomorskie	76,5%

⁶ Dane Narodowego Funduszu Zdrowia: raport - NFZ o zdrowiu. Depresja. Dane za lata 2013-2023 – ezdrowie.gov.pl – **wykres 2.15.**

⁷ Dane Narodowego Funduszu Zdrowia: raport - NFZ o zdrowiu. Depresja. Dane za lata 2013-2023 – ezdrowie.gov.pl – **wykres 2.14.**

Depresja dzieci i młodzieży

W 2021 r. Komenda Główna Policji zanotowała 1496 prób samobójczych dzieci i nastolatków. Od stycznia do października 2022 r. było to już 1715 przypadków. Chęć odebrania sobie życia jest jednym z ostatnich objawów depresji⁸.

Fundacja „Nie Widać Po Mnie” w artykule nt. depresji dzieci i młodzieży informuje, że „dane są rozbieżne. Według analizy UNICEF z 2021 r. u 10,8% dzieci w wieku 10-17 lat w Polsce występowały różne formy zaburzeń psychicznych. Było to łącznie 409 tys. osób. Tymczasem Narodowy Fundusz Zdrowia podaje znacznie większą liczbę — ok. 630 tys. młodych ludzi w 2021 r. wymagało specjalistycznej opieki psychiatrycznej i psychologicznej. Raport Rzecznika Praw Dziecka opublikowany w listopadzie 2021 r. wskazuje, że kilkanaście procent dzieci na różnych stopniach edukacji czuje silne niezadowolenie z życia. Rozbieżności te są wynikiem niepełnego rozpoznania problemu. Jeszcze w połowie ubiegłego stulecia uważano, że depresja nie dotyka młodych, gdyż nie są oni w pełni rozwinięci emocjonalnie. Pojęcie depresji młodzieńczej pojawiło się dopiero w 1966 r. Co więcej, jej objawy można łatwo pomylić z nastoletnim buntem, ze zmianami hormonalnymi i emocjonalnymi. Łatwo więc przeoczyć początek choroby”⁹.

Objawy depresji¹⁰:

- obniżony nastrój, poczucie smutku i przygnębienia,
- utrata zainteresowania, zubożenie, brak wiary w siebie,
- problemy ze snem, wczesne budzenie się,
- myśli samobójcze,
- problemy z pamięcią i koncentracją,
- zmiana apetytu i masy ciała.

3) Samobójstwa i próby samobójcze

Zgodnie z raportem „Samobójstwa i próby samobójcze w Polsce w latach 2020-2024”¹¹ „każdego dnia w Polsce około 13 osób odbiera sobie życie, z czego około 11 to mężczyźni. Mężczyźni prawie 5 razy częściej odbierają sobie życie, niż kobiety. W analizowanym okresie liczba samobójstw w populacji ogólnopolskiej nieznacznie zmieniała się, praktycznie można mówić o spadkach i wzrostach na poziomie maksymalnie 2,4% (rok 2022 i 2023). W stosunku do roku 2020 w roku 2023 nastąpił

⁸ Fundacja „Nie Widać Po Mnie” – artykuł: Depresja dzieci i młodzieży — statystyka, rodzaje, przyczyny i objawy depresji u dzieci (<https://niewidacpomnie.org/2023/02/20/depresja-dzieci-i-mlodziezy-statystyka-rodzaje-przyczyny-i-objawy-depresji-u-dzieci/>).

⁹ Fundacja „Nie Widać Po Mnie” – Depresja dzieci i młodzieży — statystyka, rodzaje, przyczyny i objawy depresji u dzieci.

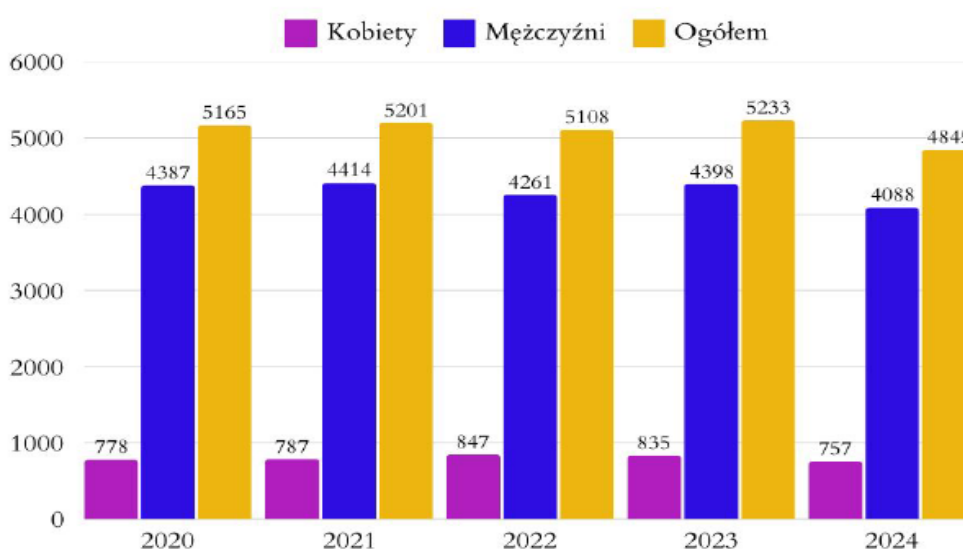
¹⁰ NFZ o zdrowiu. Depresja - <https://ezdrowie.gov.pl/portal/home/badania-i-dane/zdrowe-dane/raporty/nfz-o-zdrowiu-depresja>.

¹¹ Informacje dotyczące samobójstw i prób samobójczych pochodzą z raportu „Samobójstwa i próby samobójcze w Polsce w latach 2020-2024 na podstawie danych KGP na dzień 17.01.2025” opracowanego przez Biuro do Spraw Zapobiegania Zachowaniom Samobójczym, <https://zapobiegajmysamobojstwom.pl/raport-zachowania-samobojcze-2020-2024/>.

wzrost liczby samobójstw o 1,3%. Porównując jednak rok 2020 do 2024 widzimy spadek liczby samobójstw o 6,2%.

Najbardziej widoczny spadek liczby samobójstw w Polsce nastąpił pomiędzy rokiem 2023 a 2024 (7,4%) – 388 samobójstw mniej. To największy spadek od 10 lat! W 2014 roku liczba samobójstw wynosiła 6165 a w roku 2024 już 4845. W tym okresie odnotowano spadek aż o 21,4% – 1320 samobójstw mniej!”¹²

Liczba samobójstw w całej populacji na przestrzeni lat 2020–2024.

Samobójstwa dzieci i młodzieży w Polsce w latach 2020-2024 (grupa wiekowa poniżej 19 lat)¹³

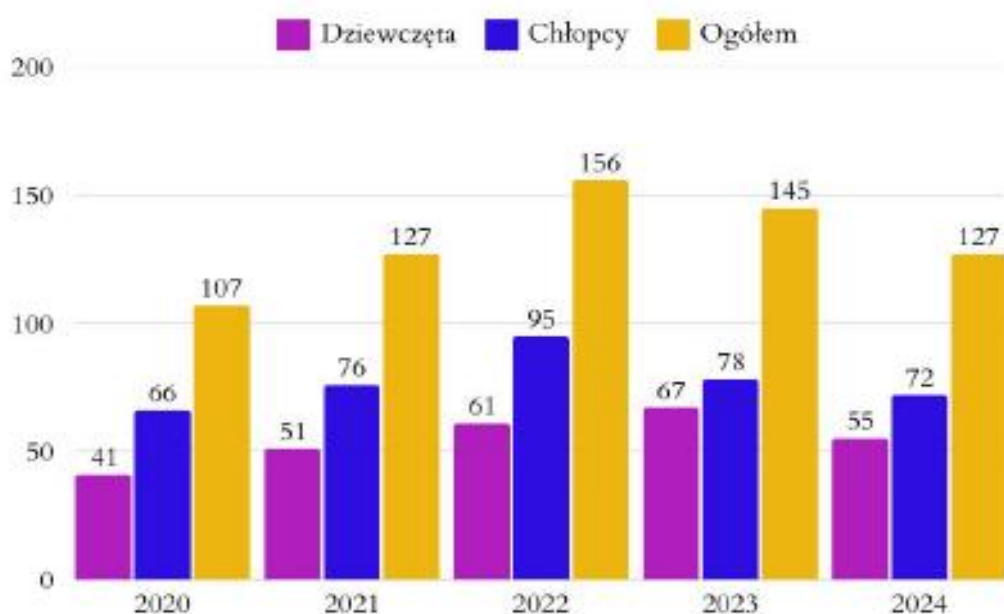
„W latach 2020-2023 wciąż wzrasta liczba dziewcząt, które popełniły samobójstwo. Od roku 2020 wzrost ten wyniósł 63,4%. Z kolei wśród chłopców przyrost samobójstw następował w latach 2020-2022, natomiast w roku 2023 wyraźnie liczba samobójstw się zmniejszyła - o 17,8% w stosunku do roku 2022. W całej populacji dzieci i młodzieży liczba samobójstw zmniejszyła się o 7%. Porównując rok 2023 i 2024, widzimy duży spadek liczby samobójstw na poziomie - 12,4%. W stosunku do roku 2022, kiedy to wystąpił szczyt samobójstw dziewcząt i chłopców (okres pandemii COVID-19), liczba samobójstw wśród nich zmniejszyła się o 18,6%. Wyraźnie rysuje się tu utrzymujący się trend

¹² Informacje dotyczące samobójstw i prób samobójczych pochodzą z raportu „Samobójstwa i próby samobójcze w Polsce w latach 2020-2024 na podstawie danych KGP na dzień 17.01.2025” opracowanego przez Biuro do Spraw Zapobiegania Zachowaniom Samobójczym, **str. 2**

¹³ Informacje dotyczące samobójstw i prób samobójczych pochodzą z raportu „Samobójstwa i próby samobójcze w Polsce w latach 2020-2024 na podstawie danych KGP na dzień 17.01.2025” opracowanego przez Biuro do Spraw Zapobiegania Zachowaniom Samobójczym, **str. 3**

malejący, który jest większy niż spadek liczby osób w kohorcie powyżej 19 roku życia. To jest bardzo pocieszająca informacja, ponieważ oznacza, że pomimo niewielkiego wzrostu liczby odnotowanych przez KG Policji prób samobójczych (3%) samobójstw jest znacznie mniej. Trend ten utrzymuje się już 24 miesiące”.

Samobójstwa dzieci i młodzieży w Polsce w grupie wiekowej poniżej 19 lat w latach 2020-2024.

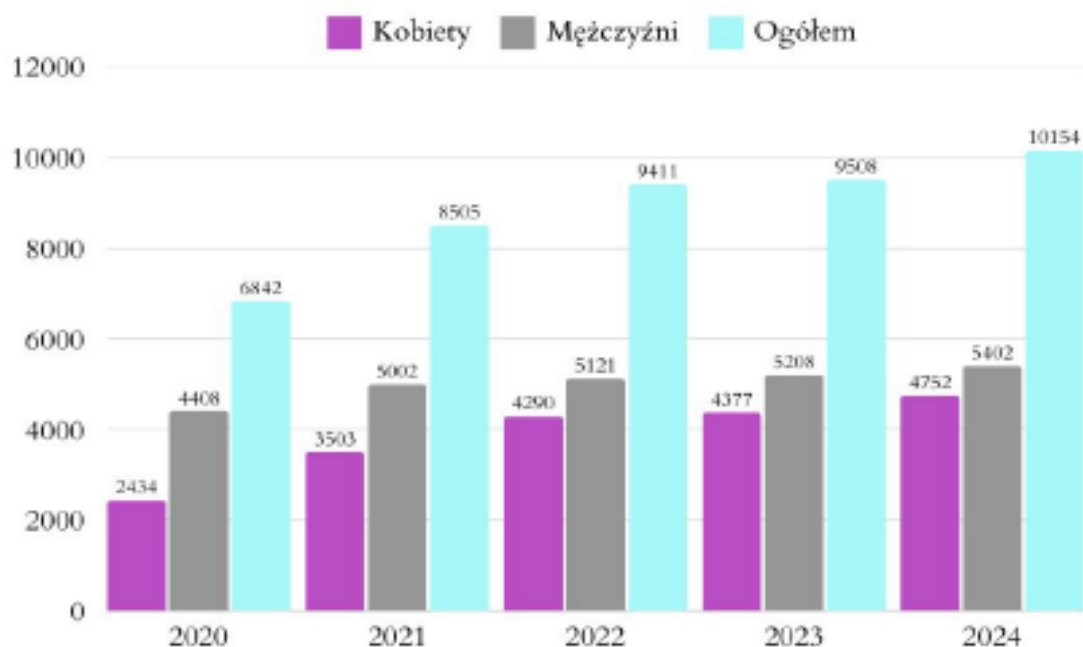

Próby samobójcze w Polsce w latach 2020-2024 (cała populacja)¹⁴

„W całej populacji w ostatnich latach obserwuje się stopniowy wzrost liczby prób samobójczych odnotowywanych przez funkcjonariuszy Policji (to jest tylko wycinek zjawiska). Wzrost ten jednak ma tendencję wyhamowującą: w roku 2021 wzrost wyniósł 24%, w roku 2022 niespełna 11%, a w roku 2023 – 1,8%. W roku 2024 zaobserwować można wzrost o 5,9%. Warto jednak zauważyć, że nieprzerwanie od roku 2020 wzrosty liczby prób samobójczych (zarówno wśród kobiet, jak i wśród mężczyzn) świadczą o tym, że bliscy, członkowie rodziny, znajomi, przyjaciele osób w kryzysie mają coraz większą świadomość realności zagrożenia tych osób śmiercią i poprzez telefon alarmowy 112 wzywają do akcji ratowniczej także funkcjonariuszy Policji. Ta aktywizacja osób w społeczeństwie jest pozytywnym trendem”.

¹⁴ Informacje dotyczące samobójstw i prób samobójczych pochodzą z raportu „Samobójstwa i próby samobójcze w Polsce w latach 2020-2024 na podstawie danych KGP na dzień 17.01.2025” opracowanego przez Biuro do Spraw Zapobiegania Zachowaniom Samobójczym, str. 6

Próby samobójcze w Polsce w latach 2020-2024 (cała populacja)

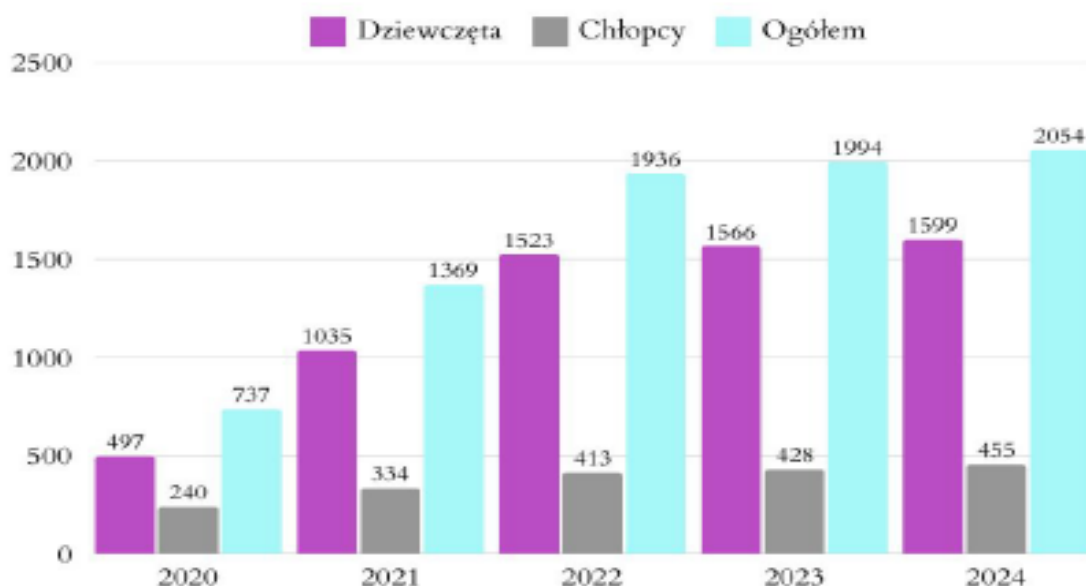

Próby samobójcze dzieci i młodzieży w Polsce w latach 2020-2024 (grupa wiekowa poniżej 19 lat)¹⁵

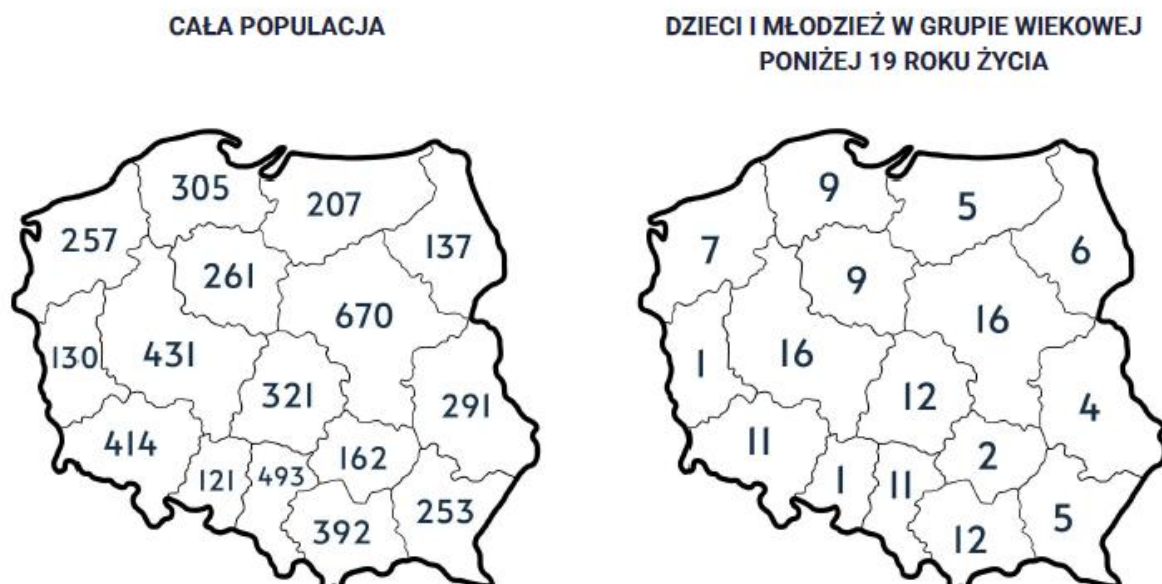
„W poszczególnych latach największy przyrost prób samobójczych odnotowano wśród dziewcząt. Od roku 2020 do 2023 nastąpił przyrost prób samobójczych ponad trzykrotny (315%). Wśród chłopców w analogicznym okresie wzrost wyniósł 178%. Wśród dziewcząt i chłopców wzrost w latach 2020-2023 wyniósł 270%. Między rokiem 2020 a 2021 wzrost prób wynosił 86%, a między rokiem 2021 a 2022 był kolejny wzrost, ale już o 41 %. Pomiedzy rokiem 2022 a 2023 wzrost był na poziomie 3%. W stosunku do roku 2023 w roku 2024 liczba prób samobójczych najmłodszych mieszkańców Polski wzrosła również o 3% – 60 prób więcej. Możemy zatem mówić o trendzie hamującym”.

¹⁵ Informacje dotyczące samobójstw i prób samobójczych pochodzą z raportu „Samobójstwa i próby samobójcze w Polsce w latach 2020-2024 na podstawie danych KGP na dzień 17.01.2025” opracowanego przez Biuro do Spraw Zapobiegania Zachowaniom Samobójczym, str. 7

Próby samobójcze dzieci i młodzieży w Polsce w latach 2020–2024 (grupa wiekowa poniżej 19 lat)

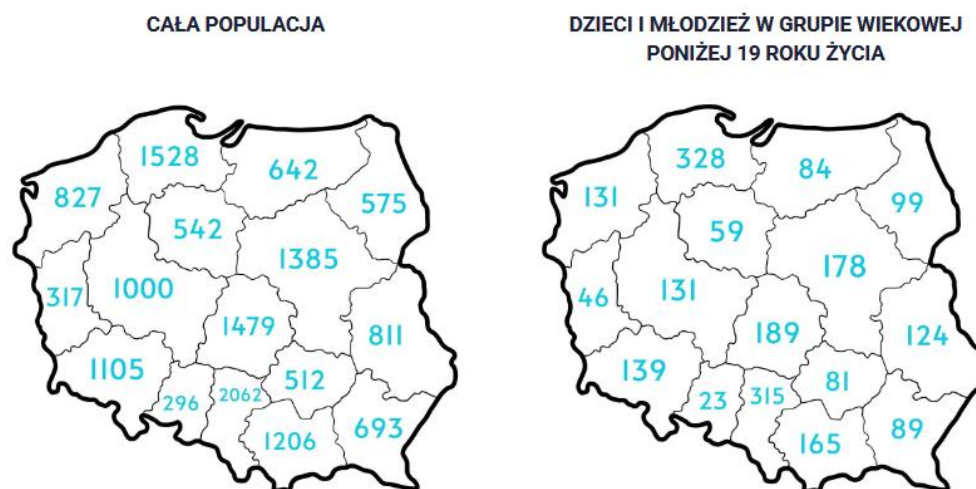

Liczba samobójstw w Polsce w roku 2024 z podziałem na województwa¹⁶

¹⁶ Informacje dotyczące samobójstw i prób samobójczych pochodzą z raportu „Samobójstwa i próby samobójcze w Polsce w latach 2020-2024 na podstawie danych KGP na dzień 17.01.2025” opracowanego przez Biuro do Spraw Zapobiegania Zachowaniom Samobójczym, str. 10

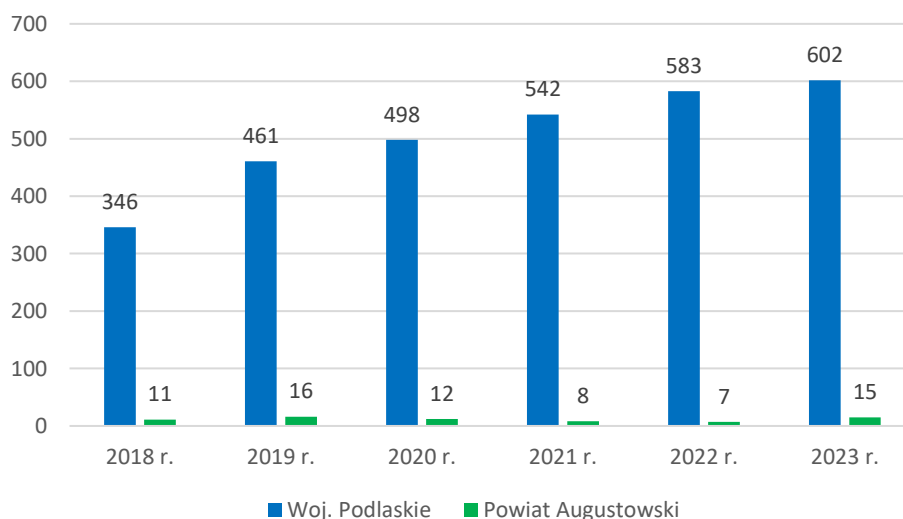
Liczba prób samobójczych w Polsce w roku 2024 z podziałem na województwa¹⁷

Samobójstwa i próby samobójcze zarejestrowane przez Policję na terenie województwa podlaskiego w latach 2018-2023¹⁸

Nazwa	Ogółem					
	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Woj. Podlaskie	346	461	498	542	583	602
Powiat Augustowski	11	16	12	8	7	15

*Źródło: dane GUS – Bank Danych Lokalnych

¹⁷ Informacje dotyczące samobójstw i prób samobójczych pochodzą z raportu „Samobójstwa i próby samobójcze w Polsce w latach 2020-2024 na podstawie danych KGP na dzień 17.01.2025” opracowanego przez Biuro do Spraw Zapobiegania Zachowaniom Samobójczym, str. 12

¹⁸ Informacje pozyskane z banku danych lokalnych – zamachy samobójcze, usiłowane i dokonane zarejestrowane przez Policję.

4) Działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Augustowie

Liczba osób niepełnosprawnych korzystających ze wsparcia PCPR w Augustowie

Zadania	2023		2024	
	ogółem	01-U, 02-P, 12-C	ogółem	01-U, 02-P, 12-C
Turnus rehabilitacyjny	0	0	42	7
Przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze	352	35	386	36
Sprzęt rehabilitacyjny	44	4	42	5
Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	38	6	37	5
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	37	0	25	0
Aktywny samorząd	36	5	55	4
Zajęcia klubowe w WTZ	4	4	4	4

*Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Augustowie

5) Działalność Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Augustowie

Orzeczenia, opinie opracowane w roku szkolnym 2023/2024 z podziałem na zakresy

Orzeczenie, opinia w sprawie	Liczba orzeczeń, opinii dotyczących placówek:			
	Przedszkole	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa	Razem
Wczesnego wspomagania rozwoju (WWR) – opinia	38	0	0	38
Wczesnego wspomagania rozwoju (WWR) poniżej 3 roku życia	10	0	0	10
Niepełnosprawności intelektualnej w stopniu lekkim	2	11	2	15
Niepełnosprawności intelektualnej w stopniu umiarkowanym i znacznym	2	10	0	12
Niepełnosprawności intelektualnej w stopniu znacznym	0	0	0	0
Autyzmu/ Zespołu Aspergera	49	42	7	98
Niepełnosprawności sprzężonej	8	12		20
Niedostosowania społecznego	1	12	3	16
Zagrożenia niedostosowaniem społecznym	0	23	0	23
Nauczania indywidualnego	0	16	33	49

Orzeczenie, opinia w sprawie	Liczba orzeczeń, opinii dotyczących placówek:			
	Przedszkole	Szkoła podstawowa	Szkoła ponadpodstawowa	Razem
Niepełnosprawności ruchowej, w tym afazji	4	8	1	13
Zajęć rewalidacyjnych	1	1	2	4
nieślyszące i słabosłyszące	4	0	0	4
niewidome i słabowidzące	0	1	0	1

*Źródło: dane Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Augustowie.

Orzeczenia, opinie ogółem w roku szkolnym 2023/2024

Rodzaj	2023/2024
Orzeczenia	255
Opinie WWR	48
Opinie	564
RAZEM	867

*Źródło: dane Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Augustowie.

6) Działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w Augustowie

Liczba osób będących Uczestnikami WTZ w Augustowie, stopień niepełnosprawności i przyczyna ich niepełnosprawności wg kodów – stan na dzień 31.12.2024 r.

Liczba Uczestników WTZ	Ogółem 35 , w tym: z stopniem znacznym: 19 z stopniem umiarkowanym: 16	Kod 01-U: 18 osób Kod 02-P: 10 osób Kod 12-C; 2 osoby Kod N: 5 osób
------------------------	---	--

*Źródło: dane Warsztatu Terapii Za w Augustowie.

Liczba osób oczekujących na przyjęcie do WTZ w Augustowie na dzień 31.12.2024r – 6.

7) Działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Augustowie

Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy z zaburzeniami psychicznymi (wg stopnia niepełnosprawności)

stopień niepełnosprawności	liczba osób			
	bezrobotni		poszukujący pracy	
	2023	2024 (dane na koniec października)	2023	2024 (dane na koniec października)
znaczny	0	0	0	0
umiarkowany	7	2	1	0
lekki	5	1	0	0

*Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Augustowie.

Struktura osób będących w ewidencji osób bezrobotnych z niepełnosprawnością oraz poszukujących pracy (posiadających rentę z tytułu niezdolności do pracy)

rok	bezrobotni	poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu
2023	62	16
2024 (dane na koniec października)	47	17

*Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Augustowie.

Struktura wiekowa osób bezrobotnych z niepełnosprawnością oraz poszukujących pracy będących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Augustowie

kategoria wiekowa	Liczba osób			
	Bezrobotni		Poszukujący pracy	
	2023	2024 (dane na koniec października)	2023	2024 (dane na koniec października)
18-24	5	10	2	2
25-29	4	1	1	0
30-39	9	4	4	4
40-44	4	2	2	3
45-49	8	4	2	2
50-54	13	8	4	5
55-59	12	11	0	0
60 i więcej	7	7	1	1
Razem	62	47	16	17

*Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Augustowie.

Struktura osób bezrobotnych z niepełnosprawnością oraz poszukujących pracy ze względu na poziom wykształcenia będących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Augustowie

Poziom wykształcenia	liczba osób			
	bezrobotni		poszukujący pracy	
	2023	2024 (dane na koniec października)	2023	2024 (dane na koniec października)
Wyższe	8	5	4	4
Policealne i średnie - w tym specjalne	14	9	3	4
Średnie ogólnokształcące - w tym specjalne	5	5	1	1
Zasadnicze zawodowe - w tym specjalne	9	15	2	2
Gimnazjalne - w tym specjalne	4	4	4	2
Podstawowe i podstawowe nieukończone - w tym specjalne	22	9	2	4

*Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Augustowie.

Struktura osób z niepełnosprawnością zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Augustowie
– ze względu na rodzaj niepełnosprawności

Przyczyna niepełnosprawności	liczba osób			
	bezrobotni		poszukujący pracy	
	2023	2024 (dane na koniec października)	2023	2024 (dane na koniec października)
Niepełnosprawność intelektualna	3	0	3	3
Choroby psychiczne	12	3	1	0
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	1	0	0	0
Całościowe zaburzenia rozwojowe	0	2	0	1
Upośledzenie narządu ruchu	23	18	4	4
Choroby narządu wzroku	3	3	1	1
Epilepsja	2	1	1	1
Choroby układu oddechowego i układu krążenia	2	3	1	2
Choroby układu pokarmowego	2	1	0	0
Choroby układu moczowo- płciowego	2	1	0	0
Choroby neurologiczne	4	7	1	1
- inne	5	4	0	0
- nieustalony	3	4	4	4

IV. Placówki udzielające pomocy i wsparcia w zakresie opieki psychiatrycznej na terenie Powiatu Augustowskiego

Zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (T.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 917) zdrowie psychiczne jest fundamentalnym dobrem osobistym człowieka, a ochrona praw osób z zaburzeniami psychicznymi należy do obowiązków państwa. Ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane. W działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą również uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne.

1. Podmioty lecznicze

1) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Lekarsko-Pielęgniarska „Eskulap” w Augustowie

NZOZ Przychodnia Lekarsko – Pielęgniarska „Eskulap” w Augustowie od dnia 1 maja 2020 r. udziela świadczeń psychiatrycznych w ramach programu pilotażowego psychiatrii - Centrum Zdrowia Psychicznego (CZP) - jako podwykonawca na podstawie umowy zawartej ze Specjalistycznym Psychiatrycznym Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Suwałkach w związku z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie programu pilotażowego w centrach zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 875 z późn.zm.). Programem pilotażowym psychiatrii w centrum zdrowia psychicznego objęte są osoby po ukończeniu 18 r. ż. z terenu: miasta Suwałki oraz powiatów: suwalskiego, augustowskiego i sejneńskiego.

Osoba zgłaszająca się do CZP - od poniedziałku do piątku w godzinach: 08.00 – 18.00 - nie trafia do rejestracji, a do Punktu Zgłoszeniowo - Koordynacyjnego, w którym otrzymuje profesjonalną pomoc: pielęgniarki psychiatrycznej, terapeuty środowiskowego, w stanach ostrego problemu psychicznego lekarza psychiatrii.

2) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Poradnia Zdrowia Psychicznego - Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia” w Augustowie

NZOZ „Poradnia Zdrowia Psychicznego - Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia” w Augustowie jest podmiotem leczniczym zajmującym się leczeniem uzależnień od alkoholu i narkotyków oraz profilaktyką. Ponadto od dnia 1 stycznia 2024 r. Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dorosłych udziela świadczeń psychiatrycznych w ramach programu pilotażowego psychiatrii w Centrum Zdrowia Psychicznego jako podwykonawca, na podstawie umowy zawartej ze Specjalistycznym Psychiatrycznym Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Suwałkach.

3) Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w Augustowie - I poziom referencyjny

Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w Augustowie – I poziom referencyjny jest placówką Specjalistycznego Psychiatrycznego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Suwałkach.

W strukturze Ośrodka - I poziom referencyjny - udziela świadczeń Poradnia Psychologiczna dla Dzieci i Młodzieży, która wprowadza nowy model opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej. Z w/w świadczeń mogą korzystać dzieci przed rozpoczęciem nauki szkolnej i objęte obowiązkiem szkolnym do 18 r. ż. oraz młodzież do ukończenia szkoły ponadpodstawowej nie dłużej niż do 21 r. ż. Poradnia Psychologiczna dla Dzieci i Młodzieży oferuje wsparcie dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców/opiekunów prawnych przez zespół: psychologów, psychoterapeutów i terapeutów środowiskowych (porady psychologiczne, sesje psychoterapii indywidualnej i grupowej, sesje wsparcia psychospołecznego, wizyty, porady domowe lub środowiskowe). Poradnia nie wystawia opinii psychologicznych. Oferta skierowana jest do dzieci i młodzieży, które nie wymagają interwencji lekarza psychiatry oraz wsparcia farmakologicznego.

2. Ośrodki pomocy społecznej

Na terenie Powiatu Augustowskiego funkcjonują następujące ośrodki pomocy społecznej:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie,
- 2) Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipsku,
- 3) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie,
- 4) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bargłowie Kościelnym,
- 5) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowince,
- 6) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztabinie,
- 7) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Płaskiej.

Przedmiotem działania ośrodków pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Ośrodki prowadzą na terenie swojego działania sprawy pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy i zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej.

3. Placówki edukacyjne

1) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Augustowie

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, a w tym publicznych poradni specjalistycznych (T.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2499), celem funkcjonowania Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Augustowie jest udzielanie dzieciom, od momentu urodzenia, i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, udzielanie rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży, a także wspomaganie przedszkola, szkoły i placówki w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Do zadań poradni należy:

- diagnozowanie dzieci i młodzieży,
- udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych,
- organizowanie i prowadzenie wspomagania przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

2) Zespół Szkół Specjalnych w Augustowie

Zespół Szkół Specjalnych w Augustowie tworzą:

- Szkoła Podstawowa Nr 7 Specjalna im. Jana Pawła II w Augustowie oraz
- Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy im. Jana Pawła II w Augustowie.

Szkoła Podstawowa Nr 7 Specjalna im. Jana Pawła II w Augustowie realizuje zadania z zakresu wszechstronnego rozwoju uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim, uczniów z autyzmem i uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi na miarę indywidualnych możliwości, przygotowuje ich do codziennego życia, aby mogły pełniej uczestniczyć w życiu społecznym. Celem szkoły jest w szczególności:

- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- organizowanie opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi,
- umożliwianie uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej,

- uwzględnianie w swojej działalności zasad bezpieczeństwa oraz zasad promocji i ochrony zdrowia.

Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy im. Jana Pawła II w Augustowie realizuje zadania z zakresu wszechstronnego rozwoju uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym, uczniów z autyzmem i uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi na miarę indywidualnych możliwości, przygotowuje ich do codziennego życia, aby mogli pełniej uczestniczyć w życiu społecznym oraz prowadzi kształcenie teoretyczne i praktyczne w zakresie przysposobienia do pracy. Celem szkoły w szczególności jest:

- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- organizowanie opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi,
- umożliwiania uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej,
- uwzględnianie w swojej działalności zasad bezpieczeństwa oraz zasad promocji i ochrony zdrowia.

4. Instytucje udzielające pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi

1) Środowiskowy Dom Samopomocy – „Zielony parasol” w Augustowie

Środowiskowy Dom Samopomocy – „Zielony Parasol” w Augustowie jest ośrodkiem wsparcia dla osób mających problemy ze zdrowiem psychicznym oraz osób z upośledzeniem umysłowym. Zapewnia wsparcie psychologiczne oraz kompleksową terapię i rehabilitację dla osób dorosłych, starszych oraz samotnych potrzebujących pomocy. Kadra Środowiskowego Domu Samopomocy zapewnia realizację określonego programu terapeutycznego, którego nadrzędnym celem jest aktywizacja i integracja ze środowiskiem. Dla każdego uczestnika opracowany jest indywidualny plan wspierająco-aktywizujący. W Ośrodku prowadzone są takie formy zajęć jak:

- poradnictwo psychologiczne,
- trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów,
- trening kulinarny,
- trening umiejętności gospodarowania własnymi środkami finansowymi,
- trening umiejętności praktycznych – samoobsługa,
- trening nauki higieny i dbałości o wygląd zewnętrzny,
- trening umiejętności spędzania czasu wolnego - zajęcia kulturalno-muzyczne,
- trening umiejętności praktycznych - rękodzieło,
- trening umiejętności praktycznych - krawiecko-dekoracyjne,
- trening umiejętności spędzania czasu wolnego - zajęcia komputerowe,

- terapia ruchowa - zajęcia sportowe, turystyka i rekreacja,
- praca socjalna,
- współpraca z rodziną.

Celem działalności Środowiskowego Domu Samopomocy „Zielony Parasol” w Augustowie jest:

- 1) przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób niepełnosprawnych poprzez organizowanie działań zmierzających do ich pełnego uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym,
- 2) szeroko pojęta integracja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych rozumiana jako propagowanie idei aktywnego angażowania osób niepełnosprawnych w pracę zawodową oraz rozwijanie ich talentów i umiejętności,
- 3) likwidowanie barier psychologicznych w lokalnej społeczności dotyczących stereotypowego myślenia o niepełnosprawności intelektualnej i zaburzeniach psychicznych.

2) Środowiskowy Dom Samopomocy w Kuriance

Środowiskowy Dom Samopomocy w Kuriance jest prowadzony przez Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych im. Króla Zygmunta Augusta. Celem Ośrodka jest wsparcie osób niepełnosprawnych i ich rodzin:

- w potrzebach życia codziennego,
- rozwoju osobistym,
- rehabilitacji i codziennej opiece,
- pomocy w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomocy psychologicznej,
- pomocy w zatrudnianiu dla osób, które mogą pracować.

Podopieczni Ośrodka posiadają możliwość korzystania z różnych form wsparcia, tj.

- wyjazdów na wycieczki,
- udziału w konkursach,
- uczestnictwa w zawodach sportowych

oraz innych działań, których celem jest rozwój osobisty osób niepełnosprawnych i ich udział w życiu społecznym. Uczestnikom zapewniony jest transport oraz codzienny ciepły posiłek.

3) Warsztat Terapii Zajęciowej w Augustowie

Warsztat Terapii Zajęciowej w Augustowie prowadzony jest przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych WTZ w Augustowie. Celem warsztatu jest:

- aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,

- stwarzanie osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy, możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Realizacji powyższych celów służy stosowanie technik terapii zajęciowej zmierzających do usamodzielnienia uczestników, poprzez wyposażenie ich w umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, a także rozwijania psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

Terapia w WTZ przebiega zgodnie z indywidualnym programem rehabilitacji, opracowanym dla każdego uczestnika i zatwierdzanym przez radę programową. Uczestnicy posiadają aktualne orzeczenia o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do uczestnictwa w WTZ. Warsztat jest placówką pobytu dziennego, a rehabilitacja prowadzona jest w pracowniach. Są to następujące pracownie:

- pracownia gospodarstwa domowego,
- pracownia życia codziennego,
- pracownia ceramiczna,
- pracownia plastyczna,
- pracownia krawiecka,
- pracownia przygotowania zawodowego.

Terapia zajęciowa jest uzupełniana zajęciami z fizjoterapeutą i psychologiem.

Podstawowym zadaniem Warsztatu Terapii Zajęciowej jest organizowanie zajęć warsztatowych z wykorzystaniem różnorodnych form terapii. Są to treningi przygotowujące uczestników do prowadzenia lub współprowadzenia gospodarstwa domowego, treningi nabywania i doskonalenia kompetencji niezbędnych w warunkach aktywizacji zawodowej oraz w życiu społecznym, mobilizowanie do systematycznej aktywności fizycznej, angażowanie uczestników do wspólnych działań, rozwijanie sfery psychospołecznej. Warsztat stwarza także możliwość brania udziału w wielu wydarzeniach społeczno-kulturalnych (wycieczki, wystawy, kiermasze okolicznościowe, imprezy sportowo-rekreacyjne, wydarzenia kulturalne oraz spotkania o charakterze integracyjnym). Z codziennej rehabilitacji korzysta 35 osób z niepełnosprawnością z terenu Powiatu Augustowskiego.

W Warsztacie realizowany jest także Program Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - Zajęcia Klubowe w WTZ, z którego korzystały w okresie II.2024 - I.2025 cztery osoby. Zajęcia Klubowe w WTZ to program, który ma na celu wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym.

4) Centrum Integracji Społecznej w Augustowie

Centrum Integracji Społecznej w Augustowie jest prowadzone przez Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych im. Króla Zygmunta Augusta w Augustowie.

Celem Centrum Integracji Społecznej jest wsparcie osób w zakresie realizacji zatrudnienia socjalnego, w tym między innymi:

- osób z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
- osób niepełnosprawnych, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- długotrwale bezrobotnych, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- uzależnionych – od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających,
- którzy podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

Centrum Integracji Społecznej realizuje reintegrację zawodową i społeczną poprzez następujące usługi:

- kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiągnięcie pozycji społecznych dostępnych osobom niepodlegającym wykluczeniu społecznemu,
- nabywanie umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższenie kwalifikacji zawodowych,
- naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb własnych staraniem, zwłaszcza przez możliwość osiągnięcia własnych dochodów przez zatrudnienie lub działalność gospodarczą,
- uczenie możliwości racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi.

Centrum Integracji Społecznej określa zakres i formy reintegracji zawodowej i społecznej w indywidualnym planie zatrudnienia socjalnego, w tym:

- poradnictwa psychologicznego, w tym terapeutycznego i psychoedukacyjnego w zakresie doskonalenia umiejętności interpersonalnych,
- wsparcia środowiskowego,
- instruktażu zawodowego,
- promocji zdrowia psychicznego.

5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Augustowie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Augustowie realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Augustowie funkcjonuje Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej, którego rolą jest świadczenie osobom i rodzinom będącym w stanie kryzysu, dotkniętym przemocą lub znajdującym się w innej sytuacji kryzysowej, specjalistycznej pomocy psychologicznej, poradnictwa socjalnego, prawnego oraz schronienia.

Do kluczowych zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Augustowie oraz Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w zakresie ochrony zdrowia psychicznego należy m.in.:

- organizacja rodzinnej pieczy zastępczej,
- prowadzenie działań interdyscyplinarnych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu,
- udzielanie natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego w sytuacjach kryzysowych,
- inicjowanie i prowadzenie grup wsparcia, psychoedukacyjnych i terapeutycznych,
- realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej, zgodnych z ustawą z dn. 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w ramach otrzymanych środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla osób z niepełnosprawnościami, w tym z zaburzeniami psychicznymi,
- pozyskiwanie środków finansowych z programów PFRON na wsparcie osób z niepełnosprawnościami, w tym osobami z zaburzeniami psychicznymi: m.in.: Program „Aktywny Samorząd”, Program „Zajęcia klubowe w WTZ”.

V. Cele i zadania programu

Podstawą opracowania Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2025 - 2030 był Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023–2030¹⁹ oraz ustawa o ochronie zdrowia psychicznego²⁰.

Celem głównym Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030 jest:

- 1) zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi, w tym osobom uzależnionym oraz doświadczającym kryzysu psychicznego, wszechstronnej i kompleksowej opieki i wsparcia adekwatnych do ich potrzeb,
- 2) prowadzenie działań na rzecz zapobiegania stygmatyzacji i dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi.

Celem szczegółowym Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego jest:

- 1) w zakresie zapewniania osobom z zaburzeniami psychicznymi, w tym osobom uzależnionym oraz doświadczającym kryzysu psychicznego, wszechstronnej i kompleksowej opieki i wsparcia adekwatnych do ich potrzeb:
 - a) upowszechnianie zintegrowanego i kompleksowego modelu ochrony zdrowia psychicznego w oparciu o model opieki środowiskowej,
 - b) upowszechnianie nowego modelu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży opartego o trzy poziomy referencyjne,
 - c) upowszechnianie i zapewnienie dostępu do specjalistycznych programów terapeutycznych oraz procedur diagnostycznych,
 - d) upowszechnianie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego,
 - e) aktywizacja zawodowa i społeczna osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - f) skoordynowanie dostępnych form opieki i wsparcia osobom z problemami psychicznymi oraz ich rodzinom / opiekunom prawnym,
 - g) udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dzieciom, uczniom, rodzicom i nauczycielom,
 - h) opracowanie i wdrożenie nowego, zintegrowanego i kompleksowego modelu opieki nad osobami uzależnionymi i ich bliskimi,
 - i) upowszechnienie rekomendowanych założeń do programów terapeutycznych dla dzieci i młodzieży problemowo korzystających z nowych technologii cyfrowych,

¹⁹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 października 2023 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030 – Dz.U. z 2023 r., poz. 2480.

²⁰ Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (T.j. Dz. U. z 2024 poz. 917)

- j) opracowanie we współpracy z towarzystwami naukowymi właściwymi w sprawach uzależnień oraz z podmiotami zrzeszającymi psychoterapeutów uzależnień, standardów lub rekomendacji postępowania medycznego, psychologicznego i psychoterapeutycznego w podmiotach prowadzących działalność leczniczą w zakresie leczenia uzależnień;
- 2) w zakresie prowadzenia działań na rzecz zapobiegania stygmatyzacji i dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi:
- a) prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących przedstawiania wizerunku osób z zaburzeniami psychicznymi w mediach,
 - b) prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących konieczności respektowania praw osób z zaburzeniami psychicznymi.

1. Cel główny: zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi, w tym osobom uzależnionym oraz doświadczającym kryzysu psychicznego, wszechstronnej i kompleksowej opieki w tym wsparcia adekwatnego do ich potrzeb

1) Cel szczegółowy: Upowszechnienie zintegrowanego i kompleksowego modelu ochrony zdrowia psychicznego w oparciu o model opieki środowiskowej

Nr zadania	Nazwa zadania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźnik monitorujący
1.	Podjęcie działań zmierzających do zmniejszenia nierówności i rozszerzenia form opieki psychiatrycznej dla populacji powyżej 18 r. ż. objętej programem pilotażowym psychiatrii w Centrum Zdrowia Psychicznego na terenie Powiatu Augustowskiego.	<p>Opracowanie lokalnego programu zwiększenia świadomości mieszkańców dot. problemów zdrowia psychicznego i propagowanie zdrowego stylu życia psychicznego.</p> <p>Rozszerzenie dostępności do różnych form opieki psychiatrycznej osobom z problemami psychicznymi oraz ich rodzinom/opiekunom prawnym.</p>	Realizacja w trakcie trwania programu	Zarząd Powiatu w Augustowie podmioty realizujące program	Nie dotyczy.

Nr zadania	Nazwa zadania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźnik monitorujący
2.	Podjęcie działań zmierzających do zmniejszenia nierówności i rozszerzenia dostępności do różnych form opieki psychiatrycznej w ramach Ośrodka Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży - I poziom referencyjny na terenie Powiatu Augustowskiego.	<p>Współpraca ze Specjalistycznym Psychiatrycznym Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Suwałkach, w zakresie rozszerzenia dostępności do różnych form psychologicznych w ramach Ośrodka Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w Augustowie, poprzez poprawę warunków udzielania świadczeń.</p> <p>Podjęcie rozmów z Podlaskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia w zakresie zakontraktowania świadczeń w ramach Poradni Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Augustowie.</p> <p>Nawiązanie współpracy z podmiotem leczniczym w zakresie utworzenia na terenie Augustowa /Powiatu Augustowskiego poradni zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży w ramach umowy z Podlaskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia.</p>	Realizacja w trakcie trwania programu.	<p>Zarząd Powiatu w Augustowie</p> <p>Rada Powiatu w Augustowie</p> <p>SPSPZOZ w Suwałkach</p> <p>gminy z terenu powiatu</p> <p>organizacje pozarządowe</p> <p>podmioty realizujące program</p>	<p>Rodzaj podjętych działań.</p> <p>Wysokość poniesionych środków finansowych.</p> <p>Liczba osób objętych pomocą.</p>

2) Cel szczegółowy: Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i wsparcia społecznego

Numer zadania	Nazwa zadania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźnik monitorujący
1.	Aktualizacja poszerzenia, zróżnicowania i unowocześniania pomocy i wsparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej oraz samopomocy środowiskowej.	<p>Pomoc osobom w stanie kryzysu zagrażającego zdrowiu psychicznemu w ramach Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej działającego w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Augustowie.</p> <p>Funkcjonowanie i rozwój działającej na terenie powiatu augustowskiego bazy usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (DPS, WTZ, ŚDS).</p>	Realizacja w trakcie trwania programu.	<p>PCPR w Augustowie</p> <p>podmioty realizujące program</p> <p>organizacje pozarządowe</p> <p>gminy z terenu powiatu</p> <p>ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu</p>	<p>Liczba placówek realizujących zadanie.</p> <p>Wysokość poniesionych środków finansowych.</p> <p>Liczba osób objętych pomocą.</p>
2.	Wspieranie finansowe projektów organizacji pozarządowych służących rozwojowi form wsparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	<p>1. Zlecenie, w ramach otwartych konkursów ofert, realizacji zadań służących rozwojowi różnorodnych form wsparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin, na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p> <p>2. Promowanie i wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi.</p>	Realizacja w trakcie trwania programu.	<p>Zarząd Powiatu w Augustowie</p> <p>organizacje pozarządowe</p> <p>podmioty realizujące program</p>	<p>Wysokość pozyskanych środków finansowych</p> <p>Liczba ogłoszonych konkursów.</p> <p>Liczba organizacji realizujących zadanie.</p> <p>Liczba działań promujących i wspierających inicjatywy organizacji pozarządowych.</p>

Numer zadania	Nazwa zadania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźnik monitorujący
3.	Zwiększenie udziału zagadnień pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dofinansowanie zadań wymienionych w art. 35 a, ust.1 pkt 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi. 2. Realizacja programów celowych PFRON adresowanych do osób z niepełnosprawnościami, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi. 3. Wspieranie integracji osób z zaburzeniami psychicznymi ze środowiskiem lokalnym. 4. Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej działającymi na terenie powiatu oraz z innymi podmiotami w zakresie integracji oraz pomocy osobom niepełnosprawnym, w tym osobom z zaburzeniami psychicznymi. 5. Propagowanie działań informacyjnych i profilaktycznych w zakresie zdrowia psychicznego. 	Realizacja w trakcie trwania programu.	<p>Zarząd Powiatu w Augustowie</p> <p>PCPR w Augustowie</p> <p>gminy z terenu powiatu</p> <p>ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu</p> <p>organizacje pozarządowe</p>	<p>Liczba placówek zaangażowanych w realizację zadania.</p> <p>Liczba osób objętych pomocą.</p> <p>Rodzaj i liczba podjętych działań.</p> <p>Wysokość poniesionych środków finansowych, w tym otrzymanych z PFRON.</p>

3) Cel szczegółowy: Aktywizacja zawodowa i społeczna osób z zaburzeniami psychicznymi

Numer zadania	Nazwa zadania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźnik monitorujący
1.	Zwiększanie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób z niepełnosprawnościami, w tym z zaburzeniami psychicznymi.	<p>Podjęmowanie działań dotyczących osób niepełnosprawnych, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi, wynikającymi z ustawy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, - o promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy. 	Realizacja w trakcie trwania programu.	PUP w Augustowie organizacje pozarządowe ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu	<p>Liczba osób uczestniczących w realizacji zadania.</p> <p>Liczba podjętych działań.</p> <p>Liczba podmiotów zaangażowanych w realizację zadania.</p> <p>Wysokość poniesionych środków finansowych.</p>
2.	Prowadzenie kampanii szkoleniowo-informacyjnej adresowanej do pracodawców promującej zatrudnianie osób z niepełnosprawnościami, w tym z zaburzeniami psychicznymi.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowywanie materiałów informacyjnych promujących zatrudnianie osób z zaburzeniami psychicznymi. 2. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi. 3. Organizacja szkoleń dla pracodawców. 	Realizacja w trakcie trwania programu.	PUP w Augustowie organizacje pozarządowe ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu	<p>Liczba i rodzaj podjętych działań.</p> <p>Liczba zainteresowanych pracodawców.</p> <p>Wysokość poniesionych środków finansowych.</p>

Numer zadania	Nazwa zadania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźnik monitorujący
3.	Zwiększenie udziału zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi w działalności Powiatowego Urzędu Pracy.	1. Organizowanie subsydiowanych miejsc zatrudnienia dla osób niepełnosprawnych, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi w formie: <ul style="list-style-type: none"> - prac interwencyjnych, - robót publicznych, - prac społecznie użytecznych, - staży. 2. Refundacja kosztów wyposażenia oraz doposażenia stanowisk pracy. 3. Organizacja spotkań informacyjnych.	Realizacja w trakcie trwania programu.	PUP w Augustowie organizacje pozarządowe	Liczba oraz rodzaj podjętych działań. Liczba osób biorących udział w poszczególnych działaniach. Liczba pracodawców. Wysokość poniesionych środków finansowych na poszczególne działania.

4) Cel szczegółowy: Skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy

Numer zadania	Nazwa zadania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźnik monitorujący
1.	Powołanie zespołu koordynującego realizację Programu.	Powołanie Zespołu opracowującego i realizującego Program Ochrony Zdrowia Psychicznego w Powiecie Augustowskim na lata 2025 – 2030.	Uchwała Nr 121/24/2024 Zarządu Powiatu w Augustowie z dnia 14 października 2024 r.	Zarząd Powiatu w Augustowie	Zadanie zrealizowane.

Numer zadania	Nazwa zadania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźnik monitorujący
2.	Opracowanie lub aktualizacja lokalnego programu ochrony zdrowia psychicznego, zawierającego szczegółowy plan zapewnienia mieszkańcom koordynowanych, medycznych i społecznych świadczeń.	Opracowanie projektu Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2025 – 2030.	I półrocze 2025 r.	Zespół opracowujący i realizujący Program	Nie dotyczy
3.	Realizacja, koordynowanie i monitorowanie lokalnego programu ochrony zdrowia psychicznego.	Realizacja zgodnie z terminem realizacji programu. Sporządzanie sprawozdań.	Realizacja w trakcie trwania programu	Zespół opracowujący i realizujący Program podmioty realizujące program	Nie dotyczy
4.	Przygotowanie i udostępnienie mieszkańcom oraz samorządowi województwa aktualizowanego corocznie przewodnika informującego o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami.	Opracowanie oraz aktualizacja informatora o dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Powiecie Augustowskim.	Raz w roku.	Zespół opracowujący i realizujący Program podmioty realizujące program	Nie dotyczy

2. Cel główny: zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi, w tym osobom uzależnionym oraz doświadczającym kryzysu psychicznego, wszechstronnej i kompleksowej opieki, w tym wsparcia adekwatnego do ich potrzeb

1) Cel szczegółowy: Udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dzieciom, uczniom, rodzicom i nauczycielom

Numer zadania	Nazwa zadania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźnik monitorujący
1.	Zapewnienie wsparcia specjalistycznego dzieciom i uczniom, z uwzględnieniem ich zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych, ich rodzinom oraz nauczycielom przez poradnię psychologiczno - pedagogiczną przy współpracy z podmiotami działającymi na rzecz wsparcia dzieci, uczniów, rodzin, nauczycieli.	<p>Prowadzenie terapii dzieci i młodzieży.</p> <p>Udzielanie wsparcia dzieciom i młodzieży wymagającej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.</p> <p>Pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży oraz w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych.</p> <p>Pomoc udzielana jest w szczególności w formie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – indywidualnych lub grupowych zajęć terapeutycznych dla dzieci i młodzieży, terapii rodziny, grup wsparcia dla rodziców, prowadzenia mediacji, – interwencji kryzysowej, – warsztatów dla dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli, 	Realizacja w trakcie trwania programu	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Augustowie	<p>Liczba i rodzaj podjętych działań.</p> <p>Liczba osób biorących udział w realizacji zadania.</p>

Numer zadania	Nazwa zadania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Podmiot realizujący zadanie	Wskaźnik monitorujący
		<ul style="list-style-type: none"> – porad i konsultacji, również informacji o konieczności specjalistycznej konsultacji lekarskiej, – wykładów i prelekcji, działalności informacyjno-szkoleniowej. 			
2.	Udzielanie pomocy psychologiczno - pedagogicznej dzieciom i uczniom, z uwzględnieniem ich zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych, ich rodzinom oraz nauczycielom w jednostkach systemu oświaty.	<p>Realizacja programów i zajęć edukacyjno-profilaktycznych.</p> <p>Organizacja akcji profilaktycznych i informacyjnych.</p>	Realizacja w trakcie trwania programu	podmioty realizujące program	<p>Liczba i rodzaj podjętych działań.</p> <p>Liczba osób biorących udział w realizacji zadania.</p>

VI. Źródła finansowania programu

Zadania realizowane w ramach Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2025 – 2030 będą finansowane z następujących źródeł:

- 1) środki własne budżetu Powiatu Augustowskiego,
- 2) środki Funduszu Pracy,
- 3) środki Narodowego Funduszu Zdrowia,
- 4) środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 5) środki własne podmiotów zaangażowanych w realizację programu,
- 6) środki budżetu państwa.

VII. Monitoring oraz ewaluacja programu

Monitorowanie realizacji Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2025 - 2030 odbywać się będzie na podstawie corocznych sprawozdań. Podmioty realizujące program każdego roku przekazywać będą informację o podjętych działaniach do Starostwa Powiatowego w Augustowie, będącego podmiotem koordynującym Program. Zgromadzony materiał stanowić będzie podstawę przygotowania sprawozdania z realizacji Programu.

Ewaluacja programu polegać będzie na dokonaniu oceny efektów podjętych działań oraz analizy przesłanych sprawozdań.

Głównym celem ewaluacji będzie wskazanie, w jakim stopniu podjęte działania posłużyły do osiągnięcia celów określonych w Programie. Ocena efektów programu zostanie dokonana na podstawie następujących kryteriów:

- a) trafności działań – pozwalającej ocenić, w jakim stopniu cele programu odpowiadają problemom i potrzebom odbiorców,
- b) efektywności – oceniającej stopień wdrożenia programu,
- c) skuteczności – oceniającej stopień realizacji zaplanowanych zadań i efektów Programu,
- d) trwałości – pozwalającej ocenić, czy efekty realizowanego Programu mogą trwać po zakończeniu realizacji Programu.

Podmiot koordynujący:

Starostwo Powiatowe w Augustowie

Podmioty realizujące Program:

- Starostwo Powiatowe w Augustowie,

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Augustowie,
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Augustowie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Augustowie,
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Augustowie,
- Zespół Szkół Specjalnych w Augustowie,
- Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno – Gospodarczych im. Króla Zygmunta Augusta w Augustowie,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Augustowie,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Poradnia Zdrowia Psychicznego – Poradnia Terapii Uzależnień i Współzależnienia” w Augustowie,
- Specjalistyczny Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Suwałkach,
- Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w Augustowie,
- urzędy miast i gmin z terenu Powiatu Augustowskiego,
- szkoły ponadpodstawowe, dla których organem prowadzącym jest Powiat Augustowski,
- miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Augustowskiego,
- organizacje pozarządowe.

VII. Podsumowanie

Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2025-2030 jest kompleksowym planem działań mającym na celu poprawę jakości życia mieszkańców Powiatu Augustowskiego poprzez wzmocnienie systemu opieki zdrowotnej w zakresie zdrowia psychicznego. Program skupia się na trzech głównych obszarach:

- 1) Profilaktyce obejmującej edukację społeczeństwa w zakresie zdrowia psychicznego, wczesnego wykrywania i interwencji w przypadkach zagrożenia.
- 2) Terapii obejmującej poprawę dostępności usług terapeutycznych, w tym poradnictwa psychologicznego, psychoterapii, leczenia psychiatrycznego oraz rehabilitacji.
- 3) Rehabilitacji koncentrującej się na wsparciu osób powracających do zdrowia psychicznego, w tym na reintegracji społecznej i zawodowej.

Zadaniem Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego jest zbudowanie zintegrowanego i skutecznego systemu ochrony zdrowia psychicznego, który odpowiada na potrzeby mieszkańców Powiatu Augustowskiego, zapewniając im odpowiednie wsparcie i pomoc. Zaplanowane działania pozwolą na lepszy dostęp do świadczeń zdrowotnych oraz innych form opieki działających na terenie Powiatu.

Załącznik nr 2
do uchwały Nr 289/50/2025
Zarządu Powiatu w Augustowie
z dnia 30 kwietnia 2025 r.

FORMULARZ ZGŁASZANIA UWAG

do projektu „Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2025-2030”.

Imię i nazwisko lub nazwa podmiotu wnoszącego uwagę:

.....
.....

Uwagi*:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Uzasadnienie wprowadzanych uwag:

.....
.....
.....

.....

(miejscowość, data)

.....

imię i nazwisko mieszkańca powiatu lub upoważnionego przedstawiciela

podmiotu zgłaszającego opinię

** Uwagi należy podawać, wskazując zapis, który wymaga zmiany oraz proponowane zmienione brzmienie lub nową treść zapisu.*

Klauzula informacyjna

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. informuje się, że:

1. Administratorem danych osobowych jest Starosta Augustowski z siedzibą główną przy ul. 3 Maja 29, 16-300 Augustów, zwany dalej Administratorem. Administrator prowadzi operacje przetwarzania danych osobowych.
2. Z inspektorem ochrony danych u Administratora można skontaktować się elektronicznie pod adresem e-mail: iod@st.augustow.wrotapodlasia.pl lub osobiście w siedzibie Administratora.
3. Dane osobowe przetwarzane będą w celu przeprowadzenia konsultacji społecznych do projektu „Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2025-2030”.
4. Odbiorcami danych osobowych są/mogą być: operator pocztowy Poczta Polska Spółka Akcyjna, ul. Rodziny Hiszpańskich 8, 00-940 Warszawa w zakresie adresu, Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego z siedzibą przy ul. Kard. S. Wyszyńskiego 1 w zakresie obsługi poczty elektronicznej, NEXCORE Sp. z o.o. z siedzibą Modlniczka ul. Willowa 87 w ramach umowy powierzenia przy obsłudze systemu Elektronicznego Obiegu Dokumentów w Starostwie Powiatowym, osoby lub podmioty uprawnione do niszczenia dokumentacji na podstawie zgody archiwum państwowego po upływie okresu przechowywania tej dokumentacji.
5. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane do czasu zakończenia sprawy przez Wydział Organizacyjno - Prawny Starostwa Powiatowego w Augustowie, a następnie licząc od 1 stycznia następnego roku kalendarzowego, przez okres wynikający z przepisów ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach, zgodnie z kategorią archiwalną BE10.
6. Wnioskodawca posiada prawo dostępu do treści danych osobowych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo do przenoszenia danych, prawo wniesienia sprzeciwu, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania (jeżeli przetwarzanie odbywa się na podstawie zgody), którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem.
7. Wnioskodawca ma prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, gdy uzna, iż przetwarzanie danych osobowych dotyczących organizacji szkolenia narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.
8. Podanie danych osobowych jest dobrowolne. Wnioskodawca podaje dane na podstawie wyrażonej przez siebie zgody. Konsekwencją niepodania danych osobowych będzie utrata możliwości udziału w konsultacjach społecznych.
9. Dane osobowe nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany, w tym również w formie profilowania.
10. Administrator nie przekazuje Pani/Pana danych osobowych odbiorcom w państwach trzecich lub do organizacji międzynarodowych.

Administrator - Starosta Augustowski